

Modelowy program praktycznej nauki zawodu w branży tekstylno-odzieżowej

Zawód: *technik włókiennik*

Symbol cyfrowy zawodu: 311932

Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie:

MOD.06. „Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych”,

MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczanie wyrobów włókienniczych”

Typ szkoły: Technikum

Model współpracy: *szkoła - pracodawca* (Kształcenie w zawodzie technik włókiennik nie przewiduje kształcenia w CKP).

Autor: mgr inż. Andrzej Konarczak

Model: model szkoła-przedsiębiorstwo

Technik włókiennik

symbol cyfrowy zawodu 311932

Model programu praktycznej nauki zawodu dla branży tekstylno-odzieżowej w zawodzie technik włókiennik nie przewiduje kształcenia w CKP.

Zaprezentowany model kształcenia technika włókiennika w oparciu o współpracę z pracodawcami będzie obejmował następujące zagadnienia.

1. Analiza podstaw prawnych kształcenia w zawodzie.
2. Podział treści nauczania na półrocza wraz z uzasadnieniem przyjętej kolejności.
3. Korelacje między-przedmiotowe i ich rola w utrwalaniu wiedzy i umiejętności.
4. Treści nauczania do realizacji w rzeczywistych warunkach pracy w szkole i u pracodawcy.

5. Rozwiązania organizacyjne w zakresie realizacji zajęć praktycznych, a także praktyk zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.
6. Zasady i formy monitorowania jakości kształcenia praktycznego realizowanego przez uczniów u pracodawcy.
7. Przykładowy wzór umowy szkoły z pracodawcą, (także wzory innych dokumentów PNZ).
8. Formy współpracy nauczycieli, w tym nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz kierowników kształcenia praktycznego w realizację zajęć praktycznych, a także praktyk zawodowych.

1. Analiza podstaw prawnych kształcenia w zawodzie

Technik włókiennik, zgodnie z **Rozporządzeniem MEN** w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z dnia 15 lutego 2019 (Dz.U 2019 poz. 316) może być kształcony w szkole dziennej w formie:

- a) stacjonarnej dla młodzieży:
technikum - okres kształcenia 5 lat. Zawód o dwóch kwalifikacjach.
branżowa szkoła II stopnia - okres kształcenia 2 lata, jedna kwalifikacja. Na podbudowie branżowej szkoły I stopnia.

oraz pozaszkolnej w formie stacjonarnej lub zaocznej:

- b) kursów kwalifikacyjnych dla dorosłych.
Okres kształcenia wynika z minimalnej ilości godzin kształcenia zawodowego zapisanej w podstawie programowej.

Zgodnie z:

- **Rozporządzeniem MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół** z dnia 3 kwietnia 2019 r. (Dz.U 2019 poz. 639) w szczególności zał. 5, 10
- **Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych** z dnia 19 marca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. nr , poz. 652)

określone zostały obowiązkowe tygodniowe liczby godzin kształcenia zawodowego na:

w formie a) technikum - 56 godzin tygodniowo w całym okresie 5 letniej nauki.

branżowa szkoła II stopnia – 28 godzin tygodniowo w 2 letnim okresie kształcenia.

w formie b) minimalna liczba godzin kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji. Dla kwalifikacji *MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych”* jest to 520 godzin.

W przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego w formie zaocznej minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego nie może być mniejsza niż 65% minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji. Dla kwalifikacji *MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych”* jest to 338 godzin.

Zgodnie z **Rozporządzeniem MEN w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach** z dnia 16 maja 2019 r. (Dz.U 2019 poz. 991) zawód technika włókiennika jest kształcony w grupie zawodów przemysłu mody w kwalifikacjach *MOD.06. „Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych”, MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych”* - symbol cyfrowy zawodu 311932

Jest to najważniejszy dokument warunkujący poprawny tok kształcenia.

Wszystkie niezbędne umiejętności zawodowych określone są tam w celach kształcenia.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technika włókiennika powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MOD. 06. Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych:

- a) przygotowania surowców i półproduktów do procesu wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych,
- b) obsługiwanie maszyn włókienniczych i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych,
- c) wytwarzania wyrobów włókienniczych,
- d) wykańczania wyrobów włókienniczych;

w zakresie kwalifikacji MOD.14. Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych:

- a) wykonywania projektów wyrobów włókienniczych,
- b) opracowywania dokumentacji wyrobów włókienniczych,
- c) badania parametrów surowców i wyrobów włókienniczych,
- d) kontrolowania procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych.

Dokument ten zawiera efekty kształcenia z podziałem na jednostki kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów, wspólne dla zawodów włókienniczych oraz te specyficzne dla zawodu technika włókiennika. Słowem, wykaz wszystkich umiejętności jakie ma mieć absolwent który ukończy kształcenie w zawodzie.

W niniejszym dokumencie są także szczegółowo określone warunki kształcenia a więc baza szkoły, w której może być prowadzone kształcenie technika włókiennika.

Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie

- MOD.06. „Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych” 760 godzin

- MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych” 520 godzin
- Praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 8 tygodni 280 godzin.

Zgodnie z **Rozporządzeniem MEN w sprawie praktycznej nauki zawodu** z dnia 22 lutego 2019 r. (Dz.U 2019 poz. 391) relacja szkoła-pracodawca jest ściśle określona i oprócz dowolności, że można więcej, jest zawarte w niniejszym rozporządzeniu wszystko co szkoła ma obowiązek realizować w oparciu o rzeczywiste warunki pracy we współpracy z lokalnymi pracodawcami. Należy tutaj podkreślić, że zarówno w niniejszym dokumencie jak i w podstawach programowych jest wyraźne wskazanie, że to szkoła organizuje **Praktyczną naukę zawodu i Praktyki zawodowe**, to szkoła ma obowiązek zawarcia odpowiednich umów, dostarczenia wykazu treści do realizacji w czasie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Wymaga to podkreślenia, gdyż często szkoły pozostawiają to jako dowolność wyboru dla uczniów, co zaburza rzetelność kształcenia. Nie zawsze bowiem są to placówki o odpowiednim poziomie wykonywania zadań zawodowych.

2. Podział treści nauczania wraz z uzasadnieniem przyjętej kolejności.

Jak widać z przedstawionych powyżej rozporządzeń, nie ma w ogólnie obowiązujących dokumentach Programów nauczania oraz Szkolnych planów nauczania, czy choćby wykazu podstawowych przedmiotów nauczania. Są to dokumenty które każda szkoła (placówka kształcąca w zawodach) opracowuje samodzielnie. Są dostępne w Internecie przykładowe programy i plany.

Oprócz samych efektów kształcenia i ich przyporządkowania do poszczególnych przedmiotów, ważne jest, w jakiej kolejności dane umiejętności i treści nauczania są przekazywane uczniom. Kolejność przekazywania nowego materiału, jest istotnym elementem poprawnej metodyki. Jest to bardzo ważne gdyż najczęściej uczniowie rozpoczynający naukę nie mają wcześniej kontaktu z tym zawodem lub mają bardzo ogólną na ten temat wiedzę. Mogą zdarzyć się osoby które ukończyły inny/pokrewny kierunek (np. rękodzielnika wyrobów włókienniczych, technika dekoracyjnych wyrobów dekoracyjnych) wówczas mają już wiedzę z zakresu włókiennictwa. Z takimi osobami łatwiej się pracuje.

Pięcioletni cykl nauczania pozwala w zawodzie tak szeroko profilowym jakim jest technik włókiennik ułożyć kolejność realizowanych przedmiotów zgodnie cyklem technologicznym wytwarzania wyrobów włókienniczych. Szczególnie ważne w kształceniu jest realizowanie tych samych treści na teoretycznych i praktycznych przedmiotach zawodowych. Zaleca się zatem, aby w planie nauczania na początku rozpoczynającego się działu programowego (w przypadku technika włókiennika – półrocza) zwiększyć liczbę realizowanych godzin zajęć teoretycznych, a zajęcia praktyczne zacząć realizować z miesięcznym lub dwumiesięcznym opóźnieniem

zwiększając liczbę godzin do obowiązującego rocznego wymiaru kształcenia. Uczniowie w chwili wejścia na zajęcia praktyczne do pracowni warsztatowych szkoły lub zakładu produkcyjnego mieliby opanowane podstawowe wiadomości z zakresu działu programowego.

Praktyki zawodowe w technikum realizowane w wymiarze 4 tygodnie klasy 2 w miesiącu maju przed egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie – kwalifikacja *MOD.06. „Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych”*, kolejne 4 tygodnie w 1 półroczu klasy 5 w miesiącu grudniu przed egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie – kwalifikacja *MOD.14. „Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych”*.

Praktyki zawodowe w branżowej szkole II stopnia realizowane w wymiarze 2 tygodni w miesiącu maju drugiego półrocza klasy 1, kolejne 2 tygodnie w miesiącu grudniu pierwszego półrocza klasy 2.

O terminie odbywania przez uczniów **Praktyk zawodowych** decyduje Dyrektor szkoły.

Klasa 1		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Bezpieczeństwo i higiena pracy	Całość przedmiotu związana z zakresem Bhp.	
Rysunek techniczny zawodowy	Całość treści związanych z rysunkiem technicznym zawodowym	-----
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Podstawy konstrukcji maszyn i urządzeń	Całość treści związanych z budową maszyn i urządzeń	
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Technologie wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych	Treści związane z wykonywaniem wstępnej obróbki surowców włókienniczych	Treści związane z i wytwarzaniem półproduktów przędzalniczych, przędzy i modyfikowaniem nitok
Klasa 2		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Technologie wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych	Całość treści związanych z przygotowaniem przędzy do tkania i wytwarzaniem wyrobów tkanych	Całość treści związanych z przygotowaniem przędzy do dziania i wytwarzaniem wyrobów dzianych, przędzin i włókien
Klasa 3		

Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Technologie wykańczania wyrobów włókienniczych	Całość treści związanych z bieleniem i barwieniem włókien i wyrobów włókienniczych	Całość treści związanych z: - drukowaniem tkanin i dzianin, - nakładaniem apretur i innych wykończeń uszlachetniających na wyroby włókiennicze - wykańczaniem mechanicznym i termicznym wyrobów włókienniczych
Klasa 4		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Projektowanie wyrobów włókienniczych	Opracowywanie projektów i dokumentacji wyrobów włókienniczych	
Język obcy ukierunkowany zawodowy	Z podziałem na grupy zaawansowania	
Klasa 4		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Organizacja pracy małych zespołów	Całość treści związanych z organizacją małych zespołów.	
Klasa 5		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Projektowanie wyrobów włókienniczych	Opracowywanie projektów i dokumentacji wyrobów włókienniczych	-----
Klasa 5		
Przedmiot	I półrocze	II półrocze
Język obcy ukierunkowany zawodowy	Z podziałem na grupy zaawansowania	
Kompetencje personalne i społeczne	Należy realizować przez cały okres 5 letniej nauki na wszystkich zajęciach edukacyjnych	

Przedmioty praktyczne realizowane z zachowaniem podstawowej zasady: na zajęciach uczniowie wykonują to co mają równolegle przerabiane na odpowiadających im przedmiotach teoretycznych. Przedmioty praktyczne realizowane są w blokach 5 - 7 godzinnych zależnie od poziomu nauczania klasy. Zajęcia praktyczne u pracodawców należy rozpocząć w: technikum:

- w pierwszym roku nauczania w drugim półroczu klasy 1 w ilości takiej aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 3 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.

Projekt „Przygotowanie modelowych programów praktycznej nauki zawodu dla branży tekstylno-odzieżowej” nr wniosku: WND-POWR.02.15.00-00-1010/18 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego

- w drugim roku nauczania z opóźnieniem 1/2 miesięcznym, tak aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 6 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.
- w trzeci i czwartym roku nauczania z opóźnieniem 1/2 miesięcznym, tak aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 7 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.
- w piątym roku nauczania nauczanie praktyczne tylko w 1 półroczu, tak aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 4 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.

branżowej szkole II stopnia:

- w pierwszym roku nauczania z opóźnieniem 1/2 miesięcznym, tak aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 7 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.
- w drugim roku nauczania z opóźnieniem 1/2 miesięcznym, tak aby tygodniowa liczba godzin nauki ucznia w roku szkolnym nie przekraczała 7 godzin tygodniowo z rocznego rozliczenia godzin.

łącna ilość godzin kształcenia praktycznego nie może być niższa niż 50% ilości godzin przeznaczonych na kształcenie praktyczne i teoretyczne w pięcioletnim cyklu kształcenia (tj. nie mniej niż 26 godz./tyg. i w dwuletnim cyklu kształcenia (nie mniej niż 14 godz./tyg.)

Późniejsze rozpoczęcie zajęć praktycznych spowoduje to że, uczniowie w chwili wejścia na zajęcia praktyczne do pracowni warsztatowych szkoły lub zakładu produkcyjnego mieliby opanowane podstawowe wiadomości z zakresu działu programowego.

Przy organizacji kształcenia, przedmioty z części kształcenia praktycznego realizowane powinny być w warsztatowych pracowniach szkolnych oraz w zakładach produkcyjnych z podziałem na grupy 4 - 6 osobowe. Do części zajęć praktycznych warsztatowe pracownie szkolne winny być wyposażone w aparaty laboratoryjne, maszyny, urządzenia i sprzęt pomiarowy właściwy dla danego działu programowego w takiej ilości, aby grupy 2-3 osobowe miały możliwość samodzielnie realizować zadania zawodowe.

Przedmiot	Klasa 1	
	I półrocze	II półrocze
Wytwarzanie wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne	Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; przygotowanie surowców do wstępnej obróbki; zasilanie maszyn w procesach przygotowawczych i odbiór półproduktów; obsługa	Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; zasilanie maszyn w procesach przędzenia i odbiór liniowych wyrobów; obsługa maszyn w procesach przędzenia; kontrolowanie

	<p>maszyn w procesach przygotowawczych; kontrolowanie przebiegu procesów przygotowawczych; kontrolowanie międzyoperacyjne jakości półproduktów; regulowanie parametrów pracy maszyn; zasady postępowania z odpadami;</p>	<p>przebiegu procesów przędzenia; kontrolowanie międzyoperacyjne jakości półproduktów i produktów; regulowanie parametrów pracy maszyn; zasady postępowania z odpadami;</p>
Klasa 2		
I półrocze		II półrocze
	<p>Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; przygotowanie liniowych wyrobów w poszczególnych procesach przygotowawczych do tkania; zasilenie maszyn tkackich do procesu tkania; obsługiwanie maszyn i urządzeń w procesie tkania; kontrolowanie przebiegu procesu tkania; regulowanie parametrów pracy maszyn; kontrolowanie jakości wyrobów tkanych; zasady postępowania z odpadami; czyszczenie i konserwowanie maszyn i urządzeń;</p>	<p>Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; przygotowanie liniowych wyrobów w poszczególnych procesach przygotowawczych do dziania; zasilenie maszyn dziewiarskich do procesu dziania; obsługiwanie maszyn i urządzeń w procesie dziania; kontrolowanie przebiegu procesu dziania; regulowanie parametrów pracy maszyn; kontrolowanie jakości wyrobów dzianych; zasady postępowania z odpadami; czyszczenie i konserwowanie maszyn i urządzeń;</p>
Klasa 3		
I półrocze		II półrocze
	<p>Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; przygotowanie surowców i wyrobów włókienniczych do procesów bielenia i barwienia; przygotowanie kąpieli wykańczalniczych zgodnie z recepturą; zasilenie maszyn i urządzeń w procesie bielenia i barwienia; obsługiwanie maszyn i urządzeń; kontrolowanie przebiegu procesu bielenia i barwienia; regulowanie parametrów pracy maszyn; kontrolowanie jakości wyrobów; zasady postępowania z odpadami; czyszczenie i konserwowanie maszyn i urządzeń;</p>	<p>Organizowanie miejsca pracy; posługiwanie się instrukcjami maszyn; przygotowanie surowców i wyrobów włókienniczych do procesów drukowania, nakładania apretur, wykończenia mechanicznego i termicznego; przygotowanie past drukarskich i apretur wykończalniczych zgodnie z recepturą; zasilenie maszyn i urządzeń w procesie drukowania, nanoszenia apretur wykończalniczych, wykończenia termicznego i mechanicznego; obsługiwanie maszyn i urządzeń; kontrolowanie przebiegu procesu drukowania, nanoszenia apretur, wykończenia mechanicznego</p>

		i termicznego; regulowanie parametrów pracy maszyn; kontrolowanie jakości wyrobów; zasady postępowania z odpadami; czyszczenie i konserwowanie maszyn i urządzeń;
Pracownia włókiennicza - laboratorium	Klasa 4	
	I półrocze	II półrocze
	Organizowanie stanowisk pracy do badań laboratoryjnych, przygotowanie materiału badawczego, obsługiwanie aparatury pomiarowej, badanie parametrów surowców włókienniczych, opracowanie i interpretowanie wyników pomiarów	organizowanie stanowisk pracy, do badań laboratoryjnych, przygotowanie materiału badawczego, obsługiwanie aparatury pomiarowej, badanie parametrów surowców i wyrobów włókienniczych, opracowanie i interpretowanie wyników pomiarów, wyznaczanie właściwości wyrobów włókienniczych
Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne	Klasa 4	
	I półrocze	II półrocze
	opracowanie instrukcji technologicznych i stanowiskowych, monitorowanie parametrów procesów produkcyjnych liniowych wyrobów włókienniczych, wykonywanie kontroli międzyoperacyjnych, ocenianie jakościowe surowców, półproduktów i produktów włókienniczych, ocenianie stanu technicznego maszyn i urządzeń, nadzorowanie gospodarką magazynową,	opracowanie instrukcji technologicznych i stanowiskowych, monitorowanie parametrów procesów produkcyjnych płaskich wyrobów włókienniczych, wykonywanie kontroli międzyoperacyjnych, ocenianie jakościowe surowców, półproduktów i produktów włókienniczych, ocenianie stanu technicznego maszyn i urządzeń, nadzorowanie gospodarką magazynową,
Pracownia włókiennicza - laboratorium	Klasa 5	
	I półrocze	II półrocze
	organizowanie stanowisk pracy, do badań laboratoryjnych, przygotowanie materiału badawczego, obsługiwanie aparatury pomiarowej, badanie parametrów wyrobów włókienniczych, opracowanie i interpretowanie wyników pomiarów, wyznaczanie właściwości wyrobów włókienniczych	-----

<p>Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne</p>	<p>opracowanie instrukcji technologicznych i stanowiskowych, monitorowanie parametrów w wykańczalniczych procesach produkcyjnych, wykonywanie kontroli międzyoperacyjnych, ocenianie jakościowe surowców, półproduktów i produktów włókienniczych, ocenianie stanu technicznego maszyn i urządzeń, nadzorowanie gospodarką magazynową,</p>	<hr style="border-top: 1px dashed black;"/>
---	--	---

3. Korelacje między-przedmiotowe i ich rola w utrwalaniu wiedzy i umiejętności

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych. Dotyczy to przede wszystkim takich przedmiotów jak: matematyka, języki obce, informatyka, a także podstawy przedsiębiorczości i edukacja dla bezpieczeństwa. Zawodowe treści nauczania, muszą być dostosowane w taki sposób, aby teoria wyprzedzała praktykę i była spójna z tematyką realizowanych zajęć. Umiejętności powinny być kształtowane w kolejności o rosnącym poziomie trudności.

4. Treści nauczania do realizacji w rzeczywistych warunkach pracy w szkole i u pracodawcy

Istotą nauczania zawodu technika włókiennika jest przygotowanie ucznia do szerokoprofilowej pracy w zakładach produkcyjnych. Absolwent szkoły przygotowany powinien być do wykonywania zadań zawodowych w zakresie: obsługi maszyn przędzalniczych, tkackich i dziewiarskich, wykańczalniczych, dokonywania konserwacji, regulacji, prostych napraw, nadzorowania procesów technologicznych, projektowania wyrobów i zarządzania zasobami ludzkimi. Treści teoretyczne zawodowe, kompetencje psychospołeczne, działalność gospodarcza, język obcy zawodowy realizowane są w szkole na różnych przedmiotach. Zajęcia w zakładach produkcyjnych mają za zadanie weryfikowanie i doskonalenie wiadomości, kształtowanie umiejętności zawodowych. Kształtują także relacje i kompetencje psychospołeczne. Uczą komunikacji pomiędzy pracownikami, posługiwania się poprawną terminologią zawodową, terminowości, rzetelności w pracy ale także empatii i asertywności. Wszystkie te aspekty będą miały nieocenione znaczenie w adaptacji absolwenta na rynku pracy.

	Szkoła	U pracodawcy na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych	Uwagi
MOD.06.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy			
1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;	x		Obowiązkowe szkolenie z zakresu BHP każdego nowo przyjętego ucznia przez pracodawcę, przed przystąpieniem do zajęć praktycznych
2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;	x		
3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;	x		
4) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy oraz sposoby zapobiegania im;	x	x	
5) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;	x	x	
6) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	x	x	
7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymogami ergonomii oraz przepisami prawa dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	x	x	
8) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	x	x	
MOD.06.2. Podstawy włókiennictwa			

1) charakteryzuje właściwości fizykochemiczne włókien naturalnych i chemicznych;	x	x	
2) charakteryzuje technologie otrzymywania surowców, półproduktów i wyrobów włókienniczych;	x	x	
3) charakteryzuje parametry budowy wyrobów włókienniczych;	x		
4) charakteryzuje technologie wytwarzania wyrobów włókienniczych;	x	x	
5) klasyfikuje odpady powstałe podczas wytwarzania wyrobów włókienniczych;	x		
6) sporządza szkice i rysunki techniczne części maszyn i urządzeń włókienniczych;	x	x	
7) charakteryzuje maszyny i urządzenia włókiennicze do wytwarzania określonego wyrobu włókienniczego;	x		
8) wykorzystuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych;	x	x	
9) posługuje się normami i stosuje procedurę oceny zgodności;	x	x	
MOD.06.3. Obsługa maszyn i urządzeń do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych			
1) charakteryzuje maszyny i urządzenia do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;	x	x	
2) charakteryzuje sposoby przygotowywania surowców do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;	x		
3) wykonuje czynności związane z zasilaniem maszyn i urządzeń w surowce i półprodukty do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych		x	
4) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn włókienniczych stosowanych do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych;	x	x	
5) reguluje parametry maszyn i urządzeń używanych w procesie wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych zgodnie z dokumentacją techniczno-technologiczną;	x	x	

6) koryguje nieprawidłowości występujące podczas pracy maszyn i urządzeń do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych.	x	x	
7) charakteryzuje czynności związane z odbiorem przetworzonych surowców			
8) wykonuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych do wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych			
9) ocenia jakość wytworzonych liniowych wyrobów włókienniczych			
MOD.06.4. Obsługa maszyn i urządzeń do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych			
1) określa parametry liniowych wyrobów włókienniczych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych, takich jak: tkaniny, dzianiny, włókniny i przędziny;	x		
2) charakteryzuje technologie wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych, takich jak: tkaniny, dzianiny, włókniny i przędziny;	x		
3) charakteryzuje maszyny i urządzenia do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych, takich jak tkaniny, dzianiny, włókniny i przędziny;	x		
4) wykonuje czynności związane z zasilaniem w półprodukty włókiennicze maszyn do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;	x	x	
5) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń stosowanych do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;		x	
6) reguluje parametry pracy maszyn i urządzeń zgodnie z dokumentacją technicznotechnologiczną	x	x	
7) koryguje nieprawidłowości występujące w procesie wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;		x	
8) wskazuje błędy w wytworzonych płaskich wyrobach włókienniczych;		x	
9) charakteryzuje czynności związane z odbiorem wytworzonych płaskich wyrobów włókienniczych;		x	
10) charakteryzuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń do wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych;		x	
11) ocenia jakość wykonanych płaskich wyrobów włókienniczych.	x	x	
MOD.06.5. Przygotowanie surowców i wyrobów włókienniczych do procesu wykończenia			

1) charakteryzuje technologie wykończalnicze w zależności od składu surowcowego, postaci wyrobów włókienniczych oraz ich przeznaczenia;	x	x	
2) stosuje podstawy barwometrii;	x	x	
3) przygotowuje środki chemiczne do zastosowania w procesach wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
4) stosuje przepisy prawa i przestrzega zasad dotyczących stosowania i przechowywania środków chemicznych;		x	
5) przygotowuje maszyny i urządzenia do procesów wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
6) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn stosowanych podczas przygotowania surowców i wyrobów włókienniczych do procesu wykończania;		x	
7) charakteryzuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych podczas procesów wykończania wyrobów włókienniczych;		x	
MOD.06.6. Obsługa maszyn i urządzeń wykończalniczych			
1) dobiera technologie wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
2) dobiera maszyny i urządzenia do wykończania wyrobów włókienniczych;		x	
3) wykonuje czynności związane z wykończaniem wyrobów włókienniczych;	x	x	
4) kontroluje zgodność przebiegu procesu wykończania wyrobów włókienniczych z założeniami technologicznymi i wzorcami;		x	
5) reguluje parametry pracy maszyn i urządzeń do wykończania wyrobów włókienniczych zgodnie z dokumentacją technicznotechnologiczną;	x	x	
6) koryguje nieprawidłowości występujące w procesie wykończania wyrobów włókienniczych;		x	
7) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń stosowanych do wykończania	x	x	

wyrobów włókienniczych;			
8) charakteryzuje czynności związane z odbiorem i magazynowaniem wykończonych wyrobów włókienniczych.		x	
9) charakteryzuje czynności związane z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych do wykończania wyrobów włókienniczych			
10) ocenia jakość wykończonych wyrobów włókienniczych			
MOD.06.7. Język obcy zawodowy			
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych) umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie;	x	x	
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową);		x	
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności		x	

zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru);			
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;		x	
5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;		x	
6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem obcym nowożytnym b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne;	x	x	
MOD.06.8. Kompetencje personalne i społeczne			
1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej;	x		
2) planuje wykonanie zadania;	x		
3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;	x		

4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany;	x	x	
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;	x	x	
6) doskonalili umiejętności zawodowe;	x		
7) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej;	x		
8) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów.	x		
9) współpracuje w zespole			
MOD.14.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy			
1) określa zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka występujące w środowisku pracy oraz sposoby zapobiegania im;	x	x	
2) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;	x	x	
3) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	x	x	
4) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymogami ergonomii oraz przepisami prawa dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	x	x	
5) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	x		
MOD.14.2. Podstawy włókiennictwa			
1) charakteryzuje właściwości fizykochemiczne włókien naturalnych i chemicznych;	x	x	
2) charakteryzuje technologie otrzymywania surowców, półproduktów i wyrobów włókienniczych;	x		
3) charakteryzuje parametry budowy wyrobów włókienniczych;		x	
4) charakteryzuje technologie wytwarzania wyrobów włókienniczych;		x	

5) klasyfikuje odpady powstałe podczas wytwarzania wyrobów włókienniczych;	x	x	
6) sporządza szkice i rysunki techniczne części maszyn i urządzeń włókienniczych;	x	x	
7) charakteryzuje maszyny i urządzenia włókiennicze do wytwarzania określonego wyrobu włókienniczego;		x	
8) wykorzystuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych;		x	
9) posługuje się normami i stosuje procedurę oceny zgodności;	x	x	
MOD.14.3. Badanie parametrów surowców i wyrobów włókienniczych			
1) charakteryzuje technologie wytwarzania wyrobów włókienniczych;	x		
2) dobiera metody badania surowców i wyrobów włókienniczych;	x	x	
3) dobiera przyrządy i aparaturę do badania surowców i wyrobów włókienniczych;	x		
4) wykonuje pomiary parametrów strukturalnych i użytkowych wyrobów włókienniczych;	x		
5) opracowuje i interpretuje wyniki badań laboratoryjnych;	x	x	
6) określa właściwości konfekcyjne i użytkowe wyrobów włókienniczych;	x	x	
7) określa właściwości higieniczne, estetyczne i wytrzymałościowe wyrobów włókienniczych;	x		
3) charakteryzuje sposoby konserwacji wyrobów włókienniczych;	x		
MOD.14.4. Opracowywanie projektów i dokumentacji wyrobów włókienniczych			
1) projektuje wyroby włókiennicze z zastosowaniem technik komputerowych;	x	x	
2) wykonuje rysunki dyspozycyjne wyrobów włókienniczych;	x	x	

3) charakteryzuje technologie wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
4) charakteryzuje maszyny i urządzenia do wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
5) sporządza dokumentację technologiczną wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
6) określa sposoby i warunki przechowywania surowców, półproduktów i wyrobów włókienniczych;	x	x	
7) przeprowadza kontrolę międzyoperacyjną wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych.	x	x	
8) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań			
MOD.14.5. Kontrolowanie procesów wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych			
1) posługuje się schematami technologicznymi maszyn i urządzeń;	x	x	
2) charakteryzuje funkcje zespołów i mechanizmów maszyn i urządzeń do wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
3) posługuje się schematami technologicznymi i rysunkami technicznymi maszyn i urządzeń do wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
4) monitoruje parametry procesów wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych;	x	x	
5) kontroluje parametry wyrobów włókienniczych zgodnie z planem kontroli międzyoperacyjnej.	x	x	
6) wyznacza i ocenia warunki klimatyczne w pomieszczeniach produkcyjnych			
7) ocenia stan techniczny maszyn i urządzeń do wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych			
8) określa nieprawidłowości występujące w procesach wytwarzania i wykończania wyrobów włókienniczych			
9) określa błędy w wyrobach włókienniczych powstałe w procesie technologicznym			
10) nadzoruje stosowanie środków chemicznych w procesach wykończania wyrobów włókienniczych			

MOD.14.6. Język obcy zawodowy			
1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych) umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie	x	x	
2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową);	x	x	
3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru);	x	x	
4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym	x	x	

<p>nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:</p> <p>a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;</p>			
5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych;	X	X	
6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem obcym nowożytnym b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne;	X	X	
MOD.14.7. Kompetencje personalne i społeczne			
1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej;	X		
2) planuje wykonanie zadania;	X		
3) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;	X		
4) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany;	X	X	
5) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;	X	X	
6) doskonali umiejętności zawodowe;	X		
7) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej;	X		
8) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów.	X		

9) współpracuje w zespole			
---------------------------	--	--	--

Nie ma możliwości przypisania poszczególnym efektom kształcenia liczby godzin, które są realizowane w szkole i/lub w zakładzie produkcyjnym. Wynika to wprost z faktu, że dana umiejętność jest nauczana najpierw teoretycznie później w pracowniach warsztatowych i u pracodawców.

Analiza godzin

Podstawa programowa przewiduje minimalną liczbę godzin kształcenia zawodowego¹⁾ i wynosi:

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru administracyjno-usługowego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	300 godz.
MOD.06. Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych	760 godz.
<i>MOD.14. Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych</i>	520 godz.

¹⁾ W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów kształcenia: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie.

Proponowana siatka godzin kształcenia zawodowego dla technikum 5 letniego uwzględniająca zapisy ramowych planów nauczania.

Lp.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	klasa					Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim cyklu kształcenia	Liczba godzin w trzyletnim cyklu kształcenia		
		I	II	III	IV	V				
Przedmioty w kształceniu zawodowym teoretycznym										
1	Bezpieczeństwo i higiena pracy	1	1					1	30	
2	Rysunek techniczny zawodowy	1	1					1	30	
3	Podstawy konstrukcji maszyn i urządzeń	1	1					1	30	
4	Technologie wytwarzania liniowych wyrobów włókienniczych	2	2					2	60	
5	Technologie wytwarzania płaskich wyrobów włókienniczych			4	4			4	120	
6	Technologie wykańczania wyrobów włókienniczych				4	4		4	120	
7	Projektowanie wyrobów włókienniczych					2	2	8	6	180
8	Działalność gospodarcza w branży tekstylno-odzieżowej					1	1		1	30
9	Organizacja pracy małych zespołów					1	1		1	30
10	Język obcy ukierunkowany zawodowo					1	1	2	2	60
6	Bezpieczeństwo i higiena pracy	1	1						1	30
Liczba godzin w kształceniu teoretycznym		6	4	4	5	5		24	720	
Przedmioty w kształceniu zawodowym										

1	Wytwarzanie wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne		6	6	6	7	7					16	480
2	Nadzorowanie procesów wytwarzania i wykańczania wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne							4	4	4		6	180
3	Pracownia włókiennicza - laboratorium							3	3	4		5	150
Liczba godzin w kształceniu praktycznym		3	6	7	7	4						27	810
Łączna liczba godzin w kształceniu zawodowego		9	10	11	12	9						51	1530

a) tryb dla młodzieży do realizacji:

Kształcenie zawodowe szkolne to łączna liczba godzin zarówno edukacji praktycznej i teoretycznej. Zgodnie z ramowym planem nauczania wynosi **51 godzin** tygodniowo w 5 letnim cyklu kształcenia i **28 godzin** w dwuletnim cyklu kształcenia (na podbudowie szkoły branżowej I stopnia).

Kształcenie praktyczne wszystkich wykazanych umiejętności stanowi minimum 50% godzin założonych w ramowych planach nauczania, czyli minimum **26 godzin** tygodniowego kształcenia w pracowniach warsztatowych i zakładach produkcyjnych w 5 letnim cyklu kształcenia oraz **14 godzin** tygodniowego kształcenia w pracowniach warsztatowych i zakładach produkcyjnych w 2 letnim cyklu kształcenia.

Rozdziału godzin na kształcenie praktyczne i teoretyczne dokonuje dyrektor szkoły zachowując procentowy udział przedmiotów.

W ramowym planie i podstawach programowych przyjęto do przeliczenia godzin **30 tygodnie** nauki. W rzeczywistości jest to 36 tygodni w roku szkolnym.

5. Rozwiązania organizacyjne w zakresie realizacji zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy

Zajęcia praktyczne u pracodawcy/pracowniach warsztatowych realizowane byłyby 1 raz w tygodniu w:

Technikum 5 letnim

klasa 1 – 6 godz. dziennie (tylko w 2 półroczu klasy 1)

klasa 2 – 6 godzin dziennie

klasa 3 – 7 godzin dziennie

klasa 4 – 7 godzin dziennie

klasa 5 – 8 godzin dziennie (tylko w 1 półroczu klasy 5)

Razem godzin w 5 letnim cyklu kształcenia – 27 godzin

Branżowej szkole II stopnia

klasie 1 – 8 godzin dziennie

klasie 2 – 6 godzin dziennie

Razem godzin w 2 letnim cyklu kształcenia – 14 godzin

Zajęcia praktyczne rozpoczynają się z opóźnieniem 1 lub 2 miesięcznym po rozpoczęciu każdego nowego działu programowego. Ze względów organizacyjnych oraz w trosce o efektywne wykorzystanie czasu, jaki spędza uczeń u pracodawcy, zaleca się umieszczenie maksymalnie 2- 4 uczniów w małym zakładzie produkcyjnym. Dzięki temu uczniowie mogą mieć dostęp do wszystkich przewidzianych dla niego prac. W przypadku średnich i dużych zakładów produkcyjnych możliwe jest umieszczenie większej ilości uczniów na zajęciach praktycznych. Decyzję o liczebności uczniów na zajęciach podejmuje pracodawca w porozumieniu z kierownikiem kształcenia praktycznego.

Opiekę nad uczniami realizującymi zajęcia praktyczne pełnią wskazani przez pracodawcę opiekunowi zakładowi posiadający przygotowanie zawodowe lub oddelegowani ze szkoły nauczyciele praktycznej nauki zawodu. Osoby opiekujące się uczniami w zakładzie produkcyjnym zajmują się oceną wykonania poszczególnych czynności, nadzorowaniem poprawności a na koniec wystawieniem proponowanej oceny kończącej i opinii o uczniu. Wszystkie te czynności opiekun zakładowy dokumentuje w dzienniku zajęć praktycznych, który jest dokumentacją ucznia i po zakończonym kształceniu dostarczony jest do szkoły. Uczeń przed pójściem na zajęcia praktyczne/praktykę zawodową powinien być ubezpieczony (przez szkołę) zarówno od zdarzeń losowych (nieszczęśliwy wypadek, uszczerbek na zdrowiu) ale także od ewentualnego uszkodzenia urządzenia, jeśli takie zdarzenie miałoby miejsce. Uczeń dostarcza do szkoły i zakładu gdzie odbywa zajęcia praktyczne orzeczenie lekarza medycyny pracy o możliwości wykonywania zawodu technika włókiennika.

W dniu w którym uczeń ma zajęcia praktyczne, nie powinien mieć zajęć w szkole. Mając na uwadze bezpieczeństwo uczniów należy uwzględnić ze strony szkoły warunek, że uczeń musi zakończyć zajęcia praktyczne do godziny 16.00. Pracodawca ustala ze szkołą dokładne godziny rozpoczęcia i zakończenia zajęć w zakładzie produkcyjnym. Godziny nieobecności na zajęciach praktycznych uczeń odrabia w późniejszym terminie np. pozostając w kolejnych tygodniach dłużej niż obowiązujące godziny zajęć. W czasie zajęć praktycznych osoby sprawujące opiekę nad uczniem w zakładzie są w stałym kontakcie ze szkołą. Szkoła informowana jest na bieżąco zarówno o nieobecnościach jak i innych zdarzeniach mających miejsce w zakładzie. Osobą do pierwszego kontaktu jest nauczyciel/opiekun zajęć

praktycznych, kierownik kształcenia praktycznego, a także dyrektor szkoły podpisujący umowę między szkołą a zakładem produkcyjnym.

Przydziałem placówek dla konkretnych uczniów dla wszystkich roczników realizujących kształcenie praktyczne, zajmowałby się na poziomie szkoły kierownik kształcenia praktycznego.

Z uwagi na szerokoprofilowość zawodu technika włókiennik i realizację podstawy programowej wymagane są w czasie realizacji działu programowego zmiany zakładów produkcyjnych. O długości trwania zajęć praktycznych w danym zakładzie decyduje szkoła w porozumieniu z pracodawcą.

Praktyki zawodowe: terminy praktyk zawodowych powinny być ustalane z pracodawcami i zatwierdzane na Radzie Pedagogicznej.

Praktyki trwają nieprzerwanie przez 2 tygodnie. Uczeń realizuje w tym czasie 8 godzinny dzień pracy (40 godzin tygodniowo). W tym czasie zaleca się, aby nie było zajęć w szkole. W czasie praktyk wszystkie czynności są dokumentowane w dzienniku praktyk, i po zakończeniu dziennik dostarczony jest do szkoły wraz z opinią i oceną wystawioną przez opiekuna.

Zarówno w czasie zajęć praktycznych jak i praktyk zawodowych pracodawcy/opiekun zakładowy sprawujący opiekę nad uczniem w zakładzie są w stałym kontakcie ze szkołą. Szkoła informowana jest na bieżąco zarówno o nieobecnościach jak i innych zdarzeniach mających miejsce w zakładzie. Osobą do pierwszego kontaktu jest nauczyciel/opiekun zajęć praktycznych, praktyk ale także kierownik kształcenia praktycznego i dyrektor szkoły podpisujący umowę między szkołą a placówką.

6. Zasady i formy monitorowania jakości kształcenia praktycznego realizowanego przez uczniów u pracodawcy,

Zgodnie z rozporządzeniem MEN, to szkoła organizuje Praktyczną naukę zawodu/Praktyki zawodowe. Kierownik kształcenia praktycznego przed rozpoczęciem roku szkolnego potwierdza w każdym zakładzie produkcyjnym gotowość przyjęcia ucznia na zajęcia praktyczne, a następnie przydziela zakłady uczniom. Taką samą procedurę postępowania należy zastosować na dwa miesiące przed rozpoczęciem praktyk zawodowych.

Kierownik kształcenia praktycznego przygotowuje dla każdego zakładu umowę o realizację praktycznej nauki zawodu/praktyki zawodowej. Załącznikami do umowy jest imienne skierowanie ucznia ze wskazaniem poziomu nauki oraz zakres zadań zawodowych do których uczeń został w szkole przygotowany. Kolejnym dokumentem jest dziennik zajęć praktycznych/praktyk zawodowych w którym, pracodawca potwierdza obecność ucznia na zajęciach. Każdego dnia zajęć uczeń zapisuje w dzienniku wykonane czynności zawodowe, a opiekun zakładowy potwierdza je podpisem. W dzienniku jest miejsce na dokonanie co najmniej 3 ocen za wykonane prace w czasie trwania zajęć. Dziennik zajęć pozostaje

w zakładzie przez cały czas trwania zajęć. Dziennik podlega kontroli przez nauczyciela/opiekuna zajęć praktycznych w czasie jego wizyt w zakładzie. Po zakończeniu zajęć opiekun zakładowy przekazuje go do szkoły wraz z wystawioną proponowaną oceną końcową oraz opinią z postawy zawodowej ucznia. Oprócz tej formalnej dokumentacji przechowywanej w szkole i stanowiącej część dokumentacji nauki ucznia, uczeń prowadzi jeszcze zeszyt zajęć praktycznych. Nauczyciel/opiekun zapisy w zeszycie zajęć praktycznych kontroluje w szkole. Dzięki takiemu monitorowaniu, można szybko stwierdzić czy zajęcia odbywają się zgodnie z opracowanym i uzgodnionym z pracodawcą programem.

Przykładowy wzór umowy szkoły z pracodawcą (oraz wzory innych dokumentów PNZ/PZ)

Rozporządzenie o praktycznej nauce zawodu narzuca konieczne punkty, które muszą się znaleźć w każdej umowie. Są to:

- „1) nazwę i adres podmiotu przyjmującego uczniów na praktyczną naukę zawodu oraz miejsce jej odbywania;
  - 2) nazwę i adres szkoły kierującej uczniów na praktyczną naukę zawodu;
  - 3) zawód, w którym będzie prowadzona praktyczna nauka zawodu;
  - 4) listę zawierającą imiona i nazwiska uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu, z podziałem na grupy;
  - 5) formę praktycznej nauki zawodu: zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe, i jej zakres, a w przypadku zajęć praktycznych odbywanych u pracodawców na zasadach dualnego systemu kształcenia – także liczbę dni w tygodniu, w których zajęcia praktyczne odbywają się u pracodawców;
  - 6) terminy rozpoczęcia i zakończenia praktycznej nauki zawodu;
  - 7) prawa i obowiązki stron umowy, ze szczególnym uwzględnieniem praw i obowiązków określonych w § 8;
  - 8) sposób ponoszenia przez strony umowy kosztów realizacji praktycznej nauki zawodu wraz z kalkulacją tych kosztów, z uwzględnieniem § 9;
  - 9) dodatkowe ustalenia stron umowy związane z odbywaniem praktycznej nauki zawodu, w tym sposób zgłaszania i uwzględniania wniosków, o których mowa w § 4 ust. 10.
4. Do umowy dołącza się program nauczania do danego zawodu.”

Przykładowa umowa.... (na zajęcia praktyczne lub praktyki zawodowe)

..... r.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn.24 sierpnia 2017r.
w sprawie praktycznej nauki zawodu

Umowa na praktyczną naukę zawodu/praktykę zawodową

Umowa zawarta pomiędzy Panią/
Panem.....

a ..... - Dyrektorem (dalej w umowie zwaną Szkołą) o praktyczną naukę zawodu dla kwalifikacji AU.07. Wytwarzanie i wykańczanie wyrobów włókienniczych

Dyrektor Szkoły kieruje uczniów kształcących się w zawodzie technika włókiennik na praktyczne kształcenie zawodowe, realizując program nauczania 815204/2017

Zajęcia odbywać się będą **od.....do.....** (z wyłączeniem:.....)

Pani/ Pan.....zobowiązuje się do:

- prowadzenia praktycznego kształcenia zawodowego dla uczniów Szkoły w swoim zakładzie produkcyjnym mieszczącym się w:

.....
.....

zgodnie z wykazem czynności zawodowych, w określonych dniach tygodnia (....., ...

- zapoznania uczniów z organizacją pracy, regulaminem pracy oraz z zasadami BHP
- nadzorowania przebiegu praktycznego kształcenia zawodowego
- do realizacji programu zajęć przewidzianego dla zawodu technika włókiennik zgodnie z opracowanym planem,
- dokonania oceny postępów w nauce uczniów i wykazania ich w szkolnej skali ocen,
- prowadzenia dokumentacji praktycznej nauki zawodu (Dziennik PNZ),
- powiadomienie szkoły w razie naruszenia przez ucznia regulaminu pracy,
- w razie nieobecności uczniów na zajęciach zobowiązana/y jest do powiadomienia nauczyciela praktycznej nauki zawodu w Szkole.

Zajęcia praktyczne/praktyki zawodowe nie mogą trwać dłużej niż do godz. 16.00.

- **Pracodawca zapewnia:**
- pomieszczenia do przechowywania odzieży roboczej,
- stanowiska pracy wyposażone w niezbędny sprzęt, urządzenia, narzędzia i materiały uwzględniając wymagania BHP,
- środki higieny indywidualnej (zgodnie z wymogami stanowiska roboczego),
- dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych,

Uczeń jest zobowiązany we własnym zakresie zapewnić sobie strój roboczy zgodnie z wymogami pracodawcy.

Dyrektor Szkoły zobowiązuje się do:

- a) czuwania nad dyscypliną zajęć i realizacją programu nauczania,
- b) współpracowania z podmiotem przyjmującym uczniów na praktyczną naukę zawodu,
- c) ubezpieczenia uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków na zajęciach,
- d) wyznaczenia dni, w których zajęcia się odbywają,
- e) dostarczenia wymaganej dokumentacji.

W roku szkolnym 2018/2019 nauczycielem do kontaktu w sprawie praktycznej nauki zawodu jest .....

Praktyczna nauka zawodu/praktyki zawodowe są bezpłatna.

Żadna ze stron nie rości sobie pretensji o ekwiwalent pieniężny.

Przykładowe skierowanie na zajęcia praktyczne:

.....

Skierowanie na praktyczną naukę zawodu

Sz. P. ....

.....

.....

Dyrektor ....., kieruje na praktyczną naukę zawodu w I sem. roku szkolnego 2019/2020 od dn. ....2019. do dn. ....2020 (z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od zajęć edukacyjnych) uczniów I klasy zawodu technika włókiennik

Zajęcia będą realizowane w środy i czwartki w wymiarze 4 godzin dziennie przez uczniów:

.....
.....

Podpis dyrektora szkoły

Przykładowy dziennik zajęć praktycznych

DZIENNIK ZAJĘĆ

„Wytwarzanie wyrobów włókienniczych – zajęcia praktyczne”

ROK SZKOLNY

2019/2020

I KLASA - semestr. I

.....
imię i nazwisko ucznia

LISTA OBECNOŚCI

L.P.	Data zajęć praktycznych :	Potwierdzenie obecności:
------	---------------------------	--------------------------

		(podpis opiekuna ze strony zakładu)
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.....		

REALIZOWANE TREŚCI PROGRAMOWE

data		data	
.....			

Uzyskane oceny z czynności zawodowych

data	Etap pracy	data	Ocena
.....			

.....

Kryteria Oceniania Ucznia

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności ucznia ujęte w rozkładzie materiału opracowanym dla działu programowego wspólnie przez szkołę i pracodawcę według skali od 1 do 6 (gdzie 1 oznacza minimalną notę natomiast 6 oznacza notę maksymalną).
2. Wykaz wiadomości i umiejętności z uwzględnieniem poziomów wymagań programowych jest przedstawiany uczniom na pierwszych zajęciach praktycznych.
3. Przy ocenianiu ucznia w części praktycznej zajęć pod uwagę powinny być brane następujące kryteria:
  - a) planowanie zadania,
  - b) umiejętność łączenia teorii z praktyką,
  - c) prowadzenie podstawowej dokumentacji,
  - d) organizacja pracy,
  - e) realizacja zadania praktycznego z uwzględnieniem wymagań określonych w dokumentacji,
  - f) samodzielność pracy i inicjatywa,
  - g) umiejętność współpracy w zespole,
  - h) umiejętność podejmowania decyzji,
  - i) umiejętność posługiwania się sprzętem technicznym i narzędziami wykorzystywanymi w miejscu praktycznej nauki zawodu,
  - j) poszanowanie mienia pracodawcy,

- k) przestrzeganie regulaminów obowiązujących u pracodawcy,
- l) przestrzeganie przepisów bhp na stanowisku pracy,
- m) prezentowanie efektów wykonanego zadania,
- n) zaangażowanie ucznia podczas wszystkich form zajęć praktycznych.

DATA I PODPIS

IMIĘ I NAZWISKO UCZNIĄ:

.....

TERMIN ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH:

.....

OPINIA O UCZNIU:

PROPONOWANA OCENA KOŃCOWA

.....

DATA

PODPIS I PIECZĄTKA

..... dn.....

Informuję, że uczeń /uczennica/.....
został/a/ przeszkolony/a/ w naszej placówce w ramach instruktażu **BHP**.

PODPIS I PIECZĄTKA

Wykaz czynności zawodowych wykonywanych przez ucznia na zajęciach praktycznych

**Wykaz czynności zawodowych obowiązujących na zajęciach praktycznej nauki zawodu
w zawodzie technika włókiennik**

1. Dobranie i stosowanie stroju roboczego i środków ochrony osobistej na każdym stanowisku pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami u pracodawcy.
2. Przygotowanie stanowiska roboczego zgodnie z zasadami ergonomii.
3. Przygotowanie surowców, półproduktów, produktów dla danego procesu technologicznego.
4. Przygotowanie środków chemicznych zgodnie z recepturami.
5. Kontrolowanie stanu technicznego maszyn i urządzeń przed rozpoczęciem pracy.
6. Obsługiwanie maszyn i urządzeń.
7. Kontrolowanie parametrów procesu technologicznego zgodnie z zapisami w warunkach techniczno technologicznych wykonywanych wyrobów włókienniczych.
8. Kontrolowanie międzyoperacyjne jakości wytwarzanych półproduktów i produktów włókienniczych.
9. Wykonywanie pod nadzorem regulacji parametrów pracy maszyn i urządzeń zgodnie z dokumentacją technologiczną.
10. Usuwanie nieprawidłowości występujących w procesach wytwarzania wyrobów włókienniczych.
11. wykonywanie czynności związanych z czyszczeniem i konserwacją maszyn i urządzeń.
12. Gospodarowanie odpadami produkcyjnymi.
13. Ocenianie jakościowe wykonanej produkcji.
14. Wypełnianie dokumentacji produkcyjnej.
15. Obsługiwanie aparatury pomiarowej.
16. Wykonywanie badań laboratoryjnych.
17. Interpretowanie pomiarów laboratoryjnych.
18. Sporządzanie zestawień pomiarowych.
19. Sporządzanie rysunków projektowych.
20. Posługiwanie oprogramowaniem komputerowym w tworzeniu projektów.
21. Sporządzanie dokumentacji techniczno-technologicznej.
22. Opracowanie instrukcji technologicznych i stanowiskowych.
23. Opracowanie harmonogram prac związanych z obsługą maszyn.
24. Ocenianie jakości surowców półproduktów i wyrobów włókienniczych.
25. Nadzorowanie gospodarki magazynowej.

Skierowanie na praktyki zawodowe

....., dnia .....

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn.24 sierpnia 2017r. w sprawie praktycznej nauki zawodu

Skierowanie na praktyki zawodowe

Zgodnie z deklaracją złożoną przez pana/panią ....., szkoła
.....W .....

kieruje uczennicę ..... klasy zawodu technik włókiennik

imię i nazwisko .....

na 2 tygodniową praktykę zawodową w terminie: .....

do zakładu mieszczącego się w:

.....
.....
.....

Opiekunem praktyk będzie Pan/Pani .....

Praktyki zawodowe mają na celu:

- zdobycie wprawy w wykonywaniu czynności zawodowych
- doskonalenie umiejętności zawodowych
- poznanie środowiska pracy

W czasie trwania praktyk wskazana jest **co najmniej 3 – krotna obserwacja i ocena pracy** ucznia i wpisanie not na karcie oceny oraz wystawienie sugerowanej oceny końcowej z praktyk zawodowych (ocena ta będzie mogła ulec zmianie w przypadku nie zatwierdzenia jej przez Radę Pedagogiczną).

Skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

Wykaz czynności zawodowych wykonywanych przez ucznia na praktykach zawodowych uzgadnia szkoła w porozumieniu z pracodawcą i jest ściśle uzależniony od stanowiska na którym uczeń ma pracować.

Załączniki:

- Karta ocen;
- Program praktyk zawodowych uzgodnionych z pracodawcą;
- Dzienniczek ucznia – przebieg praktyki zawodowej;
- Dodatkowe kryteria, które należy uwzględnić przy ocenie uczenia;

Dziennik praktyk zawodowych

DZIENNIK PRAKTYK ZAWODOWYCH

ROK SZKOLNY .....

TERMIN PRAKTYK ZAWODOWYCH

.....

Przebieg praktyki zawodowej
- dzienniczek ucznia –

Imię i nazwisko ucznia

.....

data	etap pracy	ilość	ilość pkt.	uwagi
...				

Karta oceny końcowej ucznia

Imię nazwisko ucznia.....

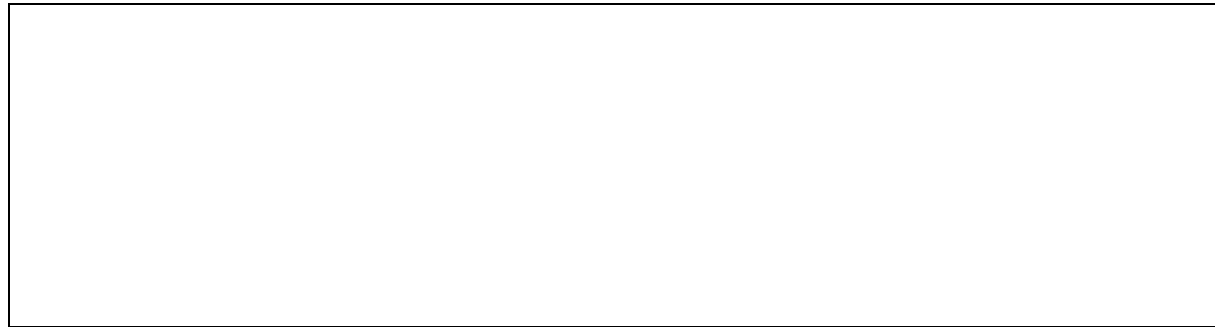
Rodzaj wykonywanej pracy	Ocena	Podpis Opiekuna

Samodzielnie wykonywane zadania zawodowe

Ocena końcowa z praktyk .....

Data i podpis opiekuna .....

Ocena zatwierdzona przez Radę Pedagogiczną .....

Istotnym dodatkowym elementem od 2018 roku jest, zgodnie z RODO, dokument powierzenia danych. Opiekun w zakładzie pracy (jeśli nie jest nauczycielem szkoły) otrzymuje od nas dane osobowe ucznia i musi je chronić zgodnie z zasadami ochrony i przetwarzania danych osobowych.

Druk ..... (nazwa szkoły)

UMOWA powierzenia przetwarzania danych osobowych, zwana dalej Umową powierzenia

zawarta w dniu 01.09.2019 r. pomiędzy:

..... reprezentowaną przez dyrektora, ...
zwaną dalej **Administratorem**,

a

placówką kształcenia praktycznego .....

.....reprezentowaną przez.....

do której jest skierowany uczeń na zajęcia praktyczne /praktyki zawodowe/ w roku szkolnym ..... zwaną dalej **Podmiotem przetwarzającym**

§ 1

1. **Podstawa prawna:** Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE oraz Ustawa o ochronie danych osobowych Dz.U 2018 poz. 1000
2. **Administratorem** przekazującym dane jest .....
Macierzysta placówka dydaktyczna ucznia skierowanego na praktyczną naukę zawodu na mocy Umowy z dn. 01.09.2019 r.

3. **Podmiotem przetwarzającym**, któremu powierzono przetwarzanie danych osobowych na mocy umowy powierzenia z administratorem jest placówka kształcenia praktycznego wymieniona w tytule niniejszej umowy.
4. **Zbiór danych** których dotyczy powierzenie to: imię i nazwisko ucznia; imię i nazwisko nauczyciela opiekuna zajęć praktycznych i praktyk zawodowych z ramienia szkoły; nazwa szkoły wraz z adresem i danymi kontaktu cyfrowego.
5. **Przetwarzanie danych** będzie polegało na ciągłej ocenie pracy ucznia realizującego PNZ w placówce, wystawieniu ocen za wykonana prace oraz imienne podanie uzyskanych przez ucznia ocen, nauczycielowi opiekunowi w celu wystawienia ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu w dokumentacji ucznia w szkole.
6. **Zakres przetwarzania** obejmuje takie operacje jak dostęp, zapis, organizowanie, przechowywanie, udostępnianie na podstawie prawa.
7. **Czas trwania przetwarzania** jest ograniczony do okresu trwania zajęć PNZ wskazany w Umowie o której mowa w pkt. 2 z przedłużeniem o okres 1 miesiąca w przypadku konieczności realizacji czynności związanych z klasyfikacją ucznia.

§ 2

Podmiot przetwarzający zobowiązuje się w szczególności:

1. Przetwarzać powierzone dane wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w Umowie powierzenia
2. Przy przetwarzaniu powierzonych danych osobowych na podstawie Umowy powierzenia, zabezpieczyć je poprzez stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych, zapewniających adekwatny do wykazanego ryzyka stopień bezpieczeństwa, o którym mowa w art.32 Rozporządzenia.
3. Do przetwarzania powierzonych danych dopuścić wyłącznie osoby posiadające upoważnienie do przetwarzania danych osobowych nadane przez Podmiot przetwarzający.
4. Zapewnić zachowanie w poufności powierzonych danych osobowych w trakcie realizowania PNZ lub współpracy jak i po ustaniu zatrudnienia lub współpracy.
5. Do przekazywania na żądanie Administratora aktualnego wykazu osób którym powierzone dane zostały udostępnione.
6. Do wywiązania się z obowiązków określonych w art. 32-36 Rozporządzenia, w

szczegółności w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad ochrony i przetwarzania powierzonych danych osobowych na podstawie Umowy powierzenia, zgłaszać je Administratorowi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 24 godzin od chwili stwierdzenia naruszenia na adres email: .....

7. Po zakończeniu realizacji zajęć PNZ i czynności związanych z koniecznością przetwarzania danych Podmiot przetwarzający jest zobowiązany do zniszczenia dokumentów zawierających dane osobowe (usuwa wszelkie ich istniejące kopie), chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego nakazują przechowywanie danych osobowych ze względu na inne przepisy w tym zalecenia Sanepidu.
8. Podmiot przetwarzający nie może powierzyć wykonania wszystkich lub choćby części czynności określonych Umową powierzenia innemu podmiotowi bez uprzedniej pisemnej zgody Administratora danych

§ 3

Odpowiedzialności i kary

Podmiot przetwarzający przyjmuje do wiadomości, iż podczas realizacji Umowy powierzenia w zakresie przestrzegania przepisów Rozporządzenia, ponosi odpowiedzialność jak Administrator.

W przypadku naruszenia przepisów Rozporządzenia w ramach realizacji Umowy z przyczyn leżących po stronie Podmiotu przetwarzającego, w następstwie którego Administrator zostanie zobowiązany do wypłaty odszkodowania lub ukarany grzywną, prawomocnym orzeczeniem lub decyzją właściwego organu, Podmiot przetwarzający zobowiązuje się do zwrócenia równowartości odszkodowania lub grzywny poniesionych przez Administratora.

§4

Obowiązanie umowy

1. Umowa powierzenia zostaje zawarta na czas od ..... .2019 r. do ..... .2020 r.
2. Dyrektor może wypowiedzieć Umowę powierzenia ze skutkiem natychmiastowym, w przypadku:
  - a) rażącego naruszenia przez Podmiot przetwarzający postanowień Umowy,
  - c) wszczęcia przez organ nadzorczy postępowania przeciw Podmiotowi przetwarzającemu w związku z naruszeniem ochrony danych osobowych

§ 5

Postanowienia końcowe

1. Wszelkie zmiany Umowy powierzenia powinny być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zachowaniem warunków oraz dopuszczalności zmiany Umowy powierzenia

2. W sprawach nieuregulowanych Umową powierzenia, zastosowanie znajdują przepisy polskiego prawa, w tym Ustawy oraz Kodeksu Cywilnego.
3. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

.....
Podmiot przetwarzający/zakład

.....
Administrator danych/ szkoła

7. Formy współpracy nauczycieli, w tym nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz kierowników kształcenia praktycznego w realizację zajęć praktycznych, a także praktyk zawodowych.

Zaleca się, aby nauczycielem, który koordynuje całość realizowanych zajęć we współpracy z pracodawcami jest nauczyciel/opiekun zajęć praktycznych dla danego zawodu. Jeden nauczyciel powinien być odpowiedzialny za całą sferę dokumentacji, kontaktu i wystawiania ocen we współpracy z pracodawcami.

Nadzór nad całością realizacji zajęć praktycznych wykonuje dyrektor szkoły lub powierza ten obowiązek kierownikowi kształcenia praktycznego.